

Laidiens: 07.04.2020., Nr. 69
Oficiālās publikācijas Nr.: 2020/69.8

Finanšu un kapitāla tirgus komisijas normatīvie noteikumi Nr. 35

Rīgā 2020. gada 31. martā

(Finanšu un kapitāla tirgus komisijas padomes
sēdes protokols Nr. 14 9. p.)

Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi

*Izdoti saskaņā ar Privāto pensiju fondu likuma
36. panta pirmo daļu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. "Privāto pensiju fondu gada pārskata sagatavošanas normatīvie noteikumi" (tālāk tekstā – noteikumi) ir saistoši privātajiem pensiju fondiem (tālāk tekstā – pensiju fonds), sagatavojot gada pārskatu un kārtojot grāmatvedību.
2. Noteikumos lietotie termini:
 - 2.1. finanšu instruments – 32. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 11. punkta izpratnē;
 - 2.2. finanšu aktīvs – 32. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 11. punkta izpratnē;
 - 2.3. finanšu saistības – 32. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 11. punkta izpratnē;
 - 2.4. atvasinātie finanšu instrumenti – 9. Starptautiskā Finanšu pārskatu standarta A pielikuma termiņa izpratnē;
 - 2.5. finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (*financial asset at fair value through profit or loss*) – 9. Starptautiskā Finanšu pārskatu standarta 4.1.4. punkta izpratnē;
 - 2.6. finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos (*financial asset at fair value through other comprehensive income*) – 9. Starptautiskā Finanšu pārskatu standarta 4.1.2.A punkta izpratnē;
 - 2.7. finanšu saistības, kas novērtētas patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (*financial liability at fair value through profit or loss*) – 9. Starptautiskā Finanšu pārskatu standarta A pielikuma termiņa izpratnē;
 - 2.8. finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā (*financial asset at amortised cost*) – 9. Starptautiskā Finanšu pārskatu standarta 4.1.2. punkta izpratnē;
 - 2.9. patiesā vērtība – 32. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 11. punkta izpratnē;

2.10. finanšu aktīvu vai finanšu saistību amortizētā iegādes vērtība (*amortised cost of a financial asset or financial liability*) – 9. Starptautiskā Grāmatvedības standarta A pielikuma termina izpratnē;

2.11. vērtības samazināšanās zaudējumi – 36. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 6. punkta izpratnē;

2.12. uzskaites vērtība – 36. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 6. punkta izpratnē;

2.13. iegādes vērtība – 16. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 6. punkta izpratnē;

2.14. ieguldījumu īpašums – 40. Starptautiskā Grāmatvedības standarta 5. punkta izpratnē.

3. Pensiju fonds par katru darbības gadu sagatavo gada pārskatu, kurš kā vienots kopums sastāv no:

3.1. pensiju fonda finanšu pārskatiem, kas ietver:

3.1.1. pārskatu par finanšu stāvokli pārskata perioda beigu datumā (tālāk tekstā – *balance*),

3.1.2. pārskata perioda peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārējo apvienoto ienākumu pārskatu,

3.1.3. pārskata perioda naudas plūsmas pārskatu (tālāk tekstā – *naudas plūsmas pārskats*),

3.1.4. pārskata perioda kapitāla un rezervju izmaiņu pārskatu (tālāk tekstā – *kapitāla un rezervju izmaiņu pārskats*),

3.1.5. pensiju fonda pārskata pielikumu,

3.1.6. pārskatu par finanšu stāvokli agrākajā salīdzināmajā pārskata perioda sākuma datumā, ja pensiju fonds retrospektīvi piemēro grāmatvedības politiku vai veic retrospektīvu finanšu pārskatu posteņu korekciju, vai pārklasificē finanšu pārskatu posteņus,

3.1.7. salīdzinošu informāciju par iepriekšējo pārskata periodu;

3.2. pensiju fonda vadības ziņojuma;

3.3. paziņojuma par pensiju fonda vadības atbildību;

3.4. pensiju plāna finanšu pārskatiem, kas ietver:

3.4.1. neto aktīvu pārskatu,

3.4.2. neto aktīvu kustības pārskatu,

3.4.3. pensiju plāna pārskata pielikumu;

3.5. ziņojuma par pensiju plānu.

4. Ja pensiju fondam ir vairāki pensiju plāni, gada pārskatā iekļauj katra pensiju plāna finanšu pārskatus un ziņojumu par katru pensiju plānu.

5. Finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par pensiju fonda un pensiju plāna finansiālo stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu. Finanšu pārskatu sagatavošanu veic, pamatojoties uz Starptautiskās Grāmatvedības standartu padomes izdotajiem Starptautiskajiem Grāmatvedības standartiem, Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem un Starptautisko Finanšu pārskatu interpretāciju komitejas standartu interpretācijām, kuras apstiprinājusi Eiropas Komisija un kuras publicētas "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī", (tālāk tekstā – *Starptautiskie Finanšu pārskatu standarti*). Informācija par Eiropas Komisijas apstiprinātajiem Starptautiskajiem Finanšu pārskatu standartiem pieejama interneta mājaslapā www.europa.eu.int/comm/internal_market/accounting/ias_en.htm, kā arī Latvijas Republikas Finanšu ministrijas

interneta mājaslapā www.fm.gov.lv. Sagatavojot finanšu pārskatus, var izmantot arī Starptautiskos Finanšu pārskatu standartus, kuri publicēti "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" pēc pārskata perioda beigu datuma, bet līdz gada pārskata apstiprināšanai. Informācija par Starptautisko Finanšu pārskatu standartu apstiprināšanas gaitu Eiropas Komisijā un paredzamo publicēšanu "Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī" pieejama interneta mājaslapā www.efrag.org.

6. Pensiju fonda bilances un peļņas vai zaudējumu aprēķina posteņu izkārtojuma paraugs sniegts šo noteikumu 1. un 2. pielikumā, bet naudas plūsmas pārskata un kapitāla un rezervju izmaiņu pārskata paraugs – 3. un 4. pielikumā. Pensiju plāna finanšu pārskatu posteņu izkārtojuma paraugs sniegts šo noteikumu 5. un 6. pielikumā. Var neuzrādīt atsevišķus finanšu pārskatu posteņus, ja tie ir nebūtiski vai to neuzrādīšana padara finanšu pārskatus precīzāk uztveramus, kā arī izveidot minēto pārskatu posteņu citādu izkārtojumu, taču jebkurā gadījumā finanšu pārskatu posteņos atspoguļojamajai informācijai jāatbilst Starptautisko Finanšu pārskatu standartu prasībām.

7. Pielikumā uzrāda paskaidrojošo informāciju par pensiju fonda bilances, peļņas vai zaudējumu aprēķina un pārejo apvienoto ienākumu pārskata, naudas plūsmas pārskata, kapitāla un rezervju izmaiņu pārskata posteņu un pensiju plāna neto aktīvu pārskata un neto aktīvu kustības pārskata posteņu saturu, kā arī atklāj citu informāciju, kas būtiski ietekmējusi vai var būtiski ietekmēt pensiju fonda vai pensiju plāna finansiālā stāvokļa, darbības rezultātu un naudas plūsmas novērtēšanu.

8. Gada pārskatā lietojamā naudas vienība ir Latvijas Republikas naudas vienība. Gada pārskatā norāda skaitļu precizitātes pakāpi.

II. Ziņojumi

9. Pensiju fonda vadības ziņojumā norāda:

9.1. pensiju fonda darbības un finansiālā stāvokļa raksturojumu;

9.2. informāciju par visiem svarīgiem notikumiem no pārskata perioda beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai, kas ir nozīmīgi pensiju fonda finansiālā stāvokļa un darbības rezultātu izpratnei;

9.3. turpmākās pensiju fonda attīstības prognozi, paskaidrojot ikvienu būtisku apstākli un risku.

10. Pensiju fonda vadības ziņojumu paraksta pensiju fonda padomes priekšsēdētājs, ja pensiju fondam ir izveidota padome, un valdes priekšsēdētājs. Ja kāds pensiju fonda valdes vai padomes loceklis uzskata, ka gada pārskats nav apstiprināms, vai izvirza iebildumus, kurus viņš vēlas paziņot akcionāru sapulcei, to īpaši norāda pensiju fonda vadības ziņojumā.

11. Pensiju fonda valdes rakstveida paziņojumā, kas apliecina tās atbildību par finanšu pārskatu patiesumu, norāda:

11.1. ka valdei ir pienākums saskaņā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām sagatavot finanšu pārskatus, kas skaidri un patiesi atspoguļo pensiju fonda finansiālo stāvokli pārskata gada beigās, kā arī pārskata gada darbības rezultātus un naudas plūsmu;

11.2. ka valde atbild par atbilstošas uzskaites kārtošānu, par pensiju fonda līdzekļu un mantas saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu negodīgu darbību novēršanu;

11.3. vai finanšu pārskati sagatavoti, konsekvēnti lietojot Starptautiskos Finanšu pārskatu standartus;

11.4. vai pensiju fonda valdes lēmumi un pieņemumi par finanšu pārskatu sagatavošanu ir bijuši piesardzīgi un saprātīgi.

12. Paziņojumu par pensiju fonda valdes atbildību paraksta pensiju fonda valdes priekšsēdētājs.

13. Ziņojumā par pensiju plānu norāda:

13.1. informāciju par pensiju plānu:

13.1.1. pilnu pensiju plāna nosaukumu un īsu pensiju plāna aprakstu,

13.1.2. amatpersonas, kas ir atbildīgas par pensiju plāna vadību un darbību. Ziņas sniedz arī par tām personām, kuras pārskata gadā atstājušas minētos amatus,

13.1.3. līdzekļu pārvaldītāja nosaukumu un juridisko adresi,

13.1.4. līdzekļu turētāja nosaukumu un juridisko adresi,

13.1.5. pensiju plāna komitejas (komiteju), ja tāda ir izveidota, kolektīvās dalības līgumu uzskaitījumu;

13.2. pensiju plāna darbības novērtējumu, t.sk.:

13.2.1. aprakstu par nozīmīgām darbībām pārskata gadā un pensiju plāna noteikumu grozījumiem un to ietekmi uz pensiju plāna finanšu pārskatu rādītājiem,

13.2.2. informāciju par ieguldījumiem, ieguldījumu darbības rezultātiem un pensiju plāna finansiālo stāvokli pārskata gada beigās,

13.2.3. aktīvu kopējā apmēra, pensiju plāna neto aktīvu vērtības, pensiju plāna dalībnieku skaita, darba devēju un pensiju plāna dalībnieku iemaksu, izmaksu pensiju plāna dalībniekiem u.tml. rādītāju izmaiņu iemeslu raksturojumu,

13.2.4. informāciju par pensiju plāna pārvaldīšanas izdevumiem,

13.2.5. citu būtisku pensiju plāna darbību raksturojošu informāciju,

13.2.6. informāciju par visiem svarīgiem notikumiem no pārskata gada beigām līdz gada pārskata apstiprināšanas dienai, kas ir nozīmīgi pensiju plāna finansiālā stāvokļa un tā darbības rezultātu izpratnei;

13.3. turpmākās pensiju plāna attīstības prognozi, paskaidrojot ikvienu būtisku apstākli un risku.

14. Pensiju plāna vadības ziņojumu paraksta amatpersonas, kas saskaņā ar pensiju plānu atbild par pensiju plāna vadību un darbību.

III. Gada pārskata iesniegšana

15. Pensiju fonda vadībai adresēta zvērināta revidenta vai zvērinātu revidentu komercsabiedrības ziņojuma norakstu un Koncernu likumā paredzētajos gadījumos sagatavoto atkarības pārskatu pensiju fonds iesniedz Finanšu un kapitāla tirgus komisijai (tālāk tekstā – Komisija) Privāto pensiju fondu likumā noteiktajā kārtībā un termiņā.

IV. Pensiju fonda bilance un paskaidrojumi par pensiju fonda bilances posteņiem

16. Pensiju fonda bilances posteņu izkārtojuma paraugs sniegts šo noteikumu 1. pielikumā.

17. Postenī "Kase un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm" uzrāda likumīgus maksāšanas līdzekļus, t.sk. ārvalstu valūtu, kā banknotēs, tā arī monētās un prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm, t.i., prasības, kuras var tikt apmierinātas bez iepriekšēja pieprasījuma vai pieprasījuma termiņš ir 24 stundas vai viena darbdiena. Pārējās prasības pret kredītiestādēm uzrāda bilances aktīvu 1.2., 1.3. vai 1.4. posteņī saskaņā ar šo noteikumu 1. pielikumā minēto. Kredītiestāde šo noteikumu izpratnē atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regulas (ES) Nr. 575/2013 par prudenčuālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām, un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 4. panta 1. punkta 1. apakšpunktā minētajam.

18. Postenī "Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā" uzrāda to daļu no patiesajā vērtībā novērtētajiem finanšu aktīviem, kuri saskaņā ar 9. Starptautiskajā Finanšu pārskatu standartā noteikto ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (pensiju plāna gadījumā – neto aktīvu kustības pārskatā), un kā finanšu aktīvi, kurus sākotnējās atzišanas brīdī pensiju fonds neatsaucami nolemj vērtēt kā patiesajā vērtībā vērtētus ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, piemēram, parāda instrumentus, kapitāla instrumentus un atvasinātos finanšu instrumentus.

19. Postenī "Finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos" uzrāda to daļu no patiesajā vērtībā novērtētajiem finanšu aktīviem, kuri saskaņā ar 9. Starptautiskajā Finanšu pārskatu standartā noteikto ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu pārējos apvienotajos ienākumos (pensiju plāna gadījumā – neto aktīvu kustības pārskatā), piemēram, parāda un kapitāla instrumentus.

20. Postenī "Finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā" uzrāda termiņnoguldījumus kredītiestādēs, regulētajā tirgū tirgotus parāda vērtspapīrus un citus finanšu ieguldījumus, kuri saskaņā ar 9. Starptautiskajā Finanšu pārskatu standartā noteikto ir klasificēti kā finanšu aktīvi, kas novērtēti amortizētajā iegādes vērtībā, piemēram, parāda instrumentus un debitoru parādus.

21. Postenī "Uzkrātie ienākumi un nākamo periodu izdevumi" uzrāda ienākumus, kas attiecas uz pārskata gadu un iepriekšējiem gadiem, bet kuru saņemšanas termiņš pārskata perioda beigu datumā vēl nav iestājies, piemēram, vēl nesaņemto, taču aprēķināto komisijas naudu, nomas maksu, procentu ienākumus, izņemot tādus, kurus saskaņā ar Starptautiskajos Finanšu pārskatu standartos noteikto iekļauj attiecīgā finanšu aktīva patiesajā vērtībā vai amortizētajā iegādes vērtībā.

Šajā posteņī uzrāda arī izdevumus, kuri radušies līdz pārskata gada beigām, bet attiecas uz nākamajiem periodiem.

Šajā posteņī atspoguļojamie ienākumi un izdevumi veidojas tikai no aktīviem, kuri netiek klasificēti kādā no finanšu instrumentu kategorijām.

22. Postenī "Pamatlīdzekļi" uzrāda pensiju fondam piederošos, t.sk. bez izpirkuma tiesībām iznomātos, pamatlīdzekļus, t.i., materiālos aktīvus, kurus pensiju fonds izmanto pakalpojumu sniegšanai, administratīviem nolūkiem vai iznomā un paredz lietot ilgāk par vienu gadu, piemēram, zemesgabalus, ēkas, transportlīdzekļus, iekārtas u.tml. aktīvus.

Šeit uzrāda arī programmnodrošinājumu, kas ir attiecīgo elektronisko iekārtu vai ierīču neatņemama sastāvdaļa, pensiju fondam piederošo un bez izpirkuma tiesībām iznomāto pamatlīdzekļu rekonstrukcijas, uzlabošanas vai atjaunošanas izmaksas, kuras uzlabojušas attiecīgo pamatlīdzekļu ekonomiskos rādītājus, ja pamatlīdzekļu nomas līgumā nav paredzēta šo izmaksu kompensācija.